Міністерство освіти і науки України
Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу
Інститут архітектури, будівництва та енергетики

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор Інституту архітектури, будівництва та енергетики

Мирослав МАЗУР

28 серпня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

Переддипломна практика

Освітній рівень Бакалавр

Галузь знань 19 Архітектура та будівництво

Спеціальність 191 – Архітектура та містобудування

Освітня програма Архітектура та містобудування

Статус дисципліни обов'язкова

Мова викладання українська

2024р.

Розробник:
професор кафедри архітектури
та містобудування

Олексій ЯЩЕНКО

Схвалено на засіданні кафедри архітектури та містобудування

Протокол №1 від «26» серпня 2024 року

В.о. завідувача кафедри
архітектури та містобудування

Ярослав ВАСИЛИШИН

Узгоджено:

В.о. завідувача випускової
кафедри архітектури
та містобудування

Ярослав ВАСИЛИШИН

Гарант ОП "Архітектура
та містобудування"

Олексій ЯЩЕНКО

1. МЕТА ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

«Переддипломна практика» є дисципліною фахової підготовки з циклу професійно-орієнтованих дисциплін за навчальним планом.

Мета вивчення дисципліни – сформувати у студентів теоретичні та прикладні знання, необхідні для виконання кваліфікаційної (дипломної) роботи, що в подальшому передбачає демонстрацію здатності розв'язувати складні спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми архітектурного проєктування відповідно до обраної теми дипломної роботи (проектування архітектурних, містобудівних або ландшафтних об'єктів, реконструкції та реставрації будівель і споруд, дизайну архітектурного середовища), які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням основних архітектурно-містобудівних теорій, методів і засобів суміжних наук.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен демонструвати такі **результати навчання** через знання, уміння та навички:

– використовувати методи та засоби професійної діяльності для виконання поставлених завдань, а також критично осмислювати та застосовувати основні теорії, принципи, методи та поняття, законодавчі та нормативні документи при виконанні кваліфікаційної роботи;

– застосовувати теоретичні знання при проведенні передпроєктного аналізу, що полягають у критичному аналізі й оцінці архітектурно-містобудівних, природно-кліматичних, соціально-демографічних, екологічних, інженерно-технічних умов, результатом здійсненного аналізу є розроблення матеріалів щодо обґрунтування подальших архітектурно-містобудівних рішень;

– застосовувати теоретико-методологічні основи архітектурного проєктування, типології будівель і споруд, містобудівних, архітектурно-середовищних, ландшафтних об'єктів;

– застосовувати основні методи проєктування для ефективного вирішення творчої задачі, а також розрізняти типологічні особливості архітектурних об'єктів, обирати відповідні методи їх проєктування, удосконалювати типологічний ряд архітектурного середовища;

– розробляти архітектурно-художні, функціональні, об'ємно-планувальні, конструктивні рішення, а також виконувати креслення та готувати розділи пояснювальної записки відповідно обраній тематиці кваліфікаційної роботи;

– вміти сформувати завдання для проєктування, оцінки інженерно-технічних характеристик будівель і споруд, готувати вихідні дані для обґрунтування пропонованих проектних рішень;

– застосовувати основні принципи та методи конструювання житлових, громадських, промислових будівель і споруд, основуючись на застосуванні новітніх матеріалів і технологій;

– вміти використовувати знання по конструюванні будинків і споруд, пропонувати нетипові конструктивні рішення, а також вирішувати

завдання по інженерному обладнанні територій і окремих об'єктів архітектурного середовища;
– вміти виконувати демонстраційні креслення та макети, готувати матеріали пояснювальної записки;
– знати та вміти застосовувати знання особливостей організації внутрішнього простору приміщень будівель і споруд;
– володіти прийомами обстеження будівель і споруд, які потребують реконструкції, реставрації, знаючи вимоги з техніки безпеки при проведенні обстеження архітектурних об'єктів;
– визначати ступінь фізичного та морального зносу будівель, а також спосіб посилення конструкцій або їх заміну при необхідності проведення реконструктивних, реставраційних заходів;
– формулювати етапи надання певним будівлям і спорудам такої характеристики, що відповідає необхідності здійснення заходів реконструкції чи реставрації, їх обсяги;
– знати основні планувальні та конструктивні схеми будівель і споруд;
– застосовувати комплексні підходи до реконструкції оточуючого історичного середовища та реставрації пам'яток архітектури; способи модернізації об'єктів культурної спадщини, засоби формування зовнішнього образу пам'яток у історичному середовищі;
– визначати основні композиційні засоби побудови пейзажу та вимоги до формування композиції об'єктів ландшафтної архітектури, а також підбирати видовий склад рослин, придатних для відповідної ландшафтно-кліматичної зони та забезпечувати декоративну ефективність пейзажних композицій.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів компетентностей, передбачених відповідним стандартом вищої освіти України:
– **загальних:**
– самостійно опрацьовувати вітчизняний і зарубіжний проєктний досвід щодо створення архітектурних, містобудівних або ландшафтних об'єктів відповідної типологічної групи (згідно теми кваліфікаційної роботи) та їх органічного поєднання з оточуючим середовищем;
– проводити передпроєктний аналіз ділянки під проєктування, як основи для подальшого архітектурно-просторового рішення;
– співвідносити свої проєтні рішення з особливостями оточуючого середовища ділянки під проєктування;
– **фахових:**
– користуватися такими методами пошуку ідей, які стосуються реалізації творчого задуму: літературного аналізу, синтезу, аналогії та порівняння знайдених прикладів проектного досвіду щодо створення архітектурних, містобудівних або ландшафтних об'єктів відповідної типологічної групи (згідно теми кваліфікаційної роботи);
– у процесі вирішення поставленого завдання, застосовувати такі методи: натурних обстежень і фотофіксації ділянки під проєктування,

моделювання ідеї планувально-просторового вирішення архітектурних, містобудівних або ландшафтних об'єктів (за темою кваліфікаційної роботи);
– використовувати композиційні засоби при розробленні ідеї планувально-просторового вирішення архітектурних, містобудівних або ландшафтних об'єктів (відповідно до тематики кваліфікаційної роботи);
– застосовувати в процесі архітектурного протування специфічні комп'ютерні програми (Sketchup, ArchiCAD, Photoshop).

Результати навчання дисципліни **деталізують такі програмні результати навчання**:
навики оволодіння сучасними формами й методами протування архітектурних, містобудівних або ландшафтних об'єктів (за темою кваліфікаційної роботи) та розроблення проєктної документації.

2. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Ресурс годин виділених на проходження переддипломної практики згідно з чинним НП, розподіл по семестрах і видах навчальної роботи характеризує таблиця 1.

Таблиця 1 – Розподіл годин, виділених на проходження переддипломної практики

Найменування показників	**Всього**	**Розподіл по семестрах**
		Семестр 6
Кількість кредитів ЄКТС	3	3
Кількість модулів	1	1
Загальний обсяг часу, год.	90	90
Аудиторні заняття, год., у т.ч.:		
лекційні заняття	-	-
практичні заняття	-	-
семінарські заняття	-	-
лабораторні заняття	-	-
Самостійна робота, год., у т.ч.:	90	90
виконання курсового проекту (роботи)	-	-
виконання проєктно-графічних робіт	-	-
опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях	-	-
опрацювання матеріалу, напрацьованого в ході практики	80	80
підготовка до практичних занять та контрольних заходів	-	-
підготовка щоденника практики	5	5
підготовка до захисту практики (до заліку)	5	5
семестровий контроль	Диф. залік	Диф. залік

3. ПРОГРАМА ТА СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Завдання для самостійної роботи студента.

Перелік матеріалу дисципліни «Переддипломна практика», який виноситься на самостійне вивчення, наведено у таблиці 2.

Таблиця 2 – Перелік матеріалу, що виноситься на самостійне вивчення

Шифри	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), питання, що виносяться на самостійне вивчення	Обсяг, год.	Література
М1	**Підготовка матеріалів, опрацьованих у ході переддипломної практики**	**90**	
ЗМ1	***Передпроєктні дослідження***	***50***	
Т 1.1	Актуальність теми (вивченість питання в теорії архітектури, розробка в інших галузях науки, новизна)	6	5, 6, 7, 8, 15, 19, 20, 21, 31
Т 1.2	Пошук аналогів: зарубіжний та вітчизняний досвід проектування (реконструкції, реставрації, пристосування) об'єктів і комплексів обраного функціонального призначення (за темою кваліфікаційної роботи)	8	2, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 15, 16, 17, 19, 20, 21. 31, 22, 23
Т 1.3	Аналіз законодавчих і нормативних документів щодо об'єктів обраного функціонального призначення (відповідно до тематики кваліфікаційної роботи)	4	7, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 24
Т 1.4	Ретроспективний аналіз містобудівного розвитку ділянки під проектування (наукові матеріали, старовинні зображення, історичні, топографічні, кадастрові карти, карти Google maps, аерофотознімки, фоторозгортки, фото ділянки з основних видових точок і т. д.)	4	1, 3, 5, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 22, 23, 32
Т 1.5	Комплексний аналіз існуючого стану вибраної ділянки під проєктування з оточуючим середовищем: – розташування ділянки в структурі області / поселення; – існуючої транспортно-пішохідної мережі на ділянці та відносно структури кварталу, поселення / району / області; – мережі існуючих туристичних маршрутів регіону (транспортних, водних, пішохідних); – функціональний аналіз ділянки під проєктування та територій, що оточують ділянку під проєктування;	20	2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 15, 19, 22, 23, 26, 27, 32, 33

	– аналіз стилістики та цінності забудови на ділянці під проєктування та територіях, що оточують ділянку під проєктування; – тополандшафтний аналіз ділянки; – композиційно-просторовий аналіз ділянки в структурі поселення (відкриті, напіввідкриті закриті простори, композиційні осі існуючої забудови та мережі автомобільних доріг і пішохідних шляхів, композиційні вузли – висотні домінанти, розміщені на перетині вулиць і доріг, видові точки, точки панорамного огляду); – кліматичний аналіз (середньомісячна температура повітря в січні / липні; роза вітрів, інсоляція, напрямки за сторонами світу)		
Т 1.6	Обґрунтування проблемних ситуацій, вияв-лених в досліджуваному архітектурно-просторовому середовищі (схеми, діаграми)	4	9, 22, 23, 32
Т 1.7	Виконання опорного плану ділянки під проєктування з експлікацією існуючих споруд і зелених насаджень (розташованих безпосередньо на ділянці) та обрахунок загальної площі ділянки, в тому числі окремих площ забудови, озеленення, дорожньо-стежкового покриття й т. д.	4	9, 11, 22. 23
ЗМ2	***Пошук концепції проєктного рішення***	***20***	
Т 2.1	Пошук ідеї формування середовища (ескізи, начерки, креслення): – схема пропонованого функціонального зонування ділянки та об'єкту (за обраною тематикою кваліфікаційної роботи); – схема розміщення нових функціональних елементів на ділянці з виділенням основних функціональних і технологічних зв'язків між цими елементами; – схема організації закритих, напіввідкритих і відкритих просторів на ділянці; – розроблення варіантів схем генплану, їх порівняння; – створення варіантів архітектурно-планувального вирішення об'єкту (за об-раною тематикою кваліфікаційної роботи), їх порівняння.	10	1, 6, 11, 12, 14, 15, 19
Т 2.2	Пошук ідеї об'ємно-просторового вирішен-	10	4, 7, 8,

	ня (ескізи, начерки, креслення): – розроблення принципових варіантів об'ємно-просторового вирішення об'єкту, їх порівняння; – визначення пропорцій об'ємів пропоно-ваних споруд, на основі аналізу оточуючого середовища; – застосування композиційних прийомів і методів при формуванні образу об'єкту (моделі, схеми, макети)		11, 28, 29, 30
ЗМ3	***Підготовка звіту***	***30***	

4. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

4.1 Основна література

1. Андрусяк У. Б. Принципи функціонально-планувальної реорганізації замкових комплексів на прикладі Івано-Франківської області: дис. канд. арх.: 18.00.01. Харківський НУ міського господарства ім. О. М. Бекетова. Х., 2018. 278 с.
2. Бевз М. В. Методологічні основи збереження та регенерації архітектурних заповідних комплексів історичних міст (на прикладі Західної України): дис. Доктора арх.:18.00.01. ХДУБА. Харків, 2004. 332 с.
3. Бойко Х. С. Типи будинків та архітектурні конструкції / Х. С. Бойко. — Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2023. — 224 с.
4. Гетун Г. В., Криштоп Б. Г. Багатоповерхові каркасно-монолітні житлові будинки: навчальний посібник. К.: Кондор, 2005. – 220 с.
5. Гнесь І. П. Багатоквартирне житло: тенденції еволюції. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2013. – 652 с.
6. Голубчак К. Т. Архітектурно-планувальна організація духовно-реколекційних центрів Української Греко-Католицької Церкви: дис. канд. арх.: 18.00.02. НУ «Львівська політехніка». Л., 2018. – 181 с.
7. Державні будівельні норми України. ДБН В.2.2-9-99 Будинки і споруди. Громадські будинки та споруди. Основні положення. К.: Держбуд України, 2009.
8. Державні будівельні норми України. ДБН В.2.2-15:2019 Житлові будинки. Основні положення. К.: Держбуд України, 2019.
9. Державні будівельні норми України. ДБН Б.2.2-12:2018 Планування і забудова територій. К.: Держбуд України, 2018.
10. Державні будівельні норми України. Реставраційні, консерваційні та ремонтні роботи на пам'ятки культурної спадщини: ДБН В.3.2-1-2004 від 13.09.2004 р. Мінрегіон України. К., 2005. 121 с.
11. Державні будівельні норми України. ДБН А.2.2-3-2004. Склад,

порядок розроблення, погодження та затвердження проектної документації для будівництва. К.: Держбуд України, 2004.
12. Державні будівельні норми України. Склад та зміст науково-проектної документації на реставрацію пам'яток архітектури та містобудування: ДБН А.2.2-14-2016 від 29.12.2016 р. Мінрегіон України. К., 2017. 28 с.
13. Державні будівельні норми України. Склад та зміст історико-архітектурного опорного плану населеного пункту: ДБН Б.2.2-3:2012 від 12.03.2012 р. Мінрегіон України. К.,. 2012. 21 с.
14. Державні будівельні норми України. Склад та зміст містобудівної документації на державному і регіональному рівнях: ДБН Б.1.1-13:2012 від 01.10.2012 р. // Державні будівельні норми України. Мінрегіон України. К.,. 2012. - 41 с.
15. ДБН В.2.2-40:2018 "Інклюзивність будівель і споруд. Основні положення" — Київ: Міністерство розвитку громад та територій України, 2018. — 45 с.
16. Коваленко К. Л. Інноваційні технології каркасного будівництва / К. Л. Коваленко. — Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2022. — 280 с.
17. Козлова Н. В. Принципи архітектурної реорганізації фасадів багатоповерхових житлових будинків з урахуванням архітектурної екології: дис. канд. арх.: 18.00.02. КНУБА. К., 2019. 320 с.
18. Коротун І. В. Архітектурно-містобудівні основи створення буферних зон об'єктів всесвітньої спадщини ЮНЕСКО: дис. доктора арх.: 18.00.01. КНУБА. К., 2017. 481 с.
19. Лінда С. М. Архітектурне проектування громадських будівель і споруд / С. М. Лінда. — Львів : Видавництво "Львівська політехніка", 2022. — 644 с.
20. Лукомська З. В. Містобудування Західної України епохи бароко (сер. XVII ст. - кін. XVIII ст.): дис. докт. арх.: 18.00.01. НУ «Львівська політехніка». Л., 2018. – 304 с.
21. Лукомська Г. В. Формування архітектурно-планувальних вирішень водно-оздоровчих закладів: дис. канд. арх.: 18.00.02. НУ «Львівська політехніка». Л., 2015. 178 с.
22. Містобудівне проєктування. Частина 1: Місто як об'єкт проєктування / За ред. Г. П. Петришина, Б. С. Посацького, Ю. В. Ідака. — Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2021. — 312 с.
23. Містобудівне проєктування. Частина 2: Методи та техніки проєктування міських територій / За ред. Г. П. Петришина, Б. С. Посацького, Ю. В. Ідака. — Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2022. — 328 с.
24. Національний стандарт України. Склад та зміст науково-проектної документації щодо визначення меж і режимів використання зон охорони пам'яток архітектури та містобудування: ДСТУ Б.2.2-10:2016 від 24.06.2016 р. ДП «УкрНДНЦ». К, 2017. 13 с.

25. Основи містобудування: Конспект лекцій / Л. С. Мартишова. — Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2021. — 112 с.
26. Панченко Т. Ф. Ландшафтно-рекреаційне планування природно-заповідних територій: монографія. К.: Логос, 2015. 176 с.
27. Сидоренко С. В. Проектування об'єктів зеленого будівництва / С. В. Сидоренко. — Київ : Видавництво "Зелене будівництво", 2023. — 250 с.
28. Скрипин Т. В. Еволюція житла: навч. посіб. Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2012. 310 с.
29. Скрипин Т. В. Рекреаційні споруди та комплекси. Принципи та методи архітектурної організації: навч. посіб. Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2017. 53 с.
30. Скрипин Т.В. Рекреаційні споруди та комплекси. Принципи та методи архітектурної організації: Навчальний посібник. - Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2024. - 211 с.
31. Смадич І. П. Архітектурна організація об'єктів сучасної рекреації у Карпатському регіоні Україні: дис. канд. арх.: 18.00.01. НУ «Львівська політехніка». Л., 2017. 304 с.
32. Федунків З. Б. Оборонні споруди Галицької землі Руського воєводства як об'єкти культурної спадщини: дис. канд. істор. наук: 26.00.05. Центр пам'яткознавства НАН України і УТОПІК. К., 2017. 200 с.
33. Франків, Р. Б. Сучасна архітектура / Р. Б. Франків. — Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2024. — 296 с.

4.2 Інформаційні ресурси в Інтернеті

34. Urban Studies Ukraine [Електронний ресурс] // Urban Studies Ukraine – Режим доступу: https://www.urbanstudies.org.ua. – Дата звернення: 20 серпня 2024.
35. ArchDaily [Електронний ресурс] // ArchDaily – Режим доступу: https://www.archdaily.com/ . – Дата звернення: 20 серпня 2024.
36. Architizer [Електронний ресурс] // Architizer – Режим доступу: https://architizer.com/ . – Дата звернення: 20 серпня 2024.
37. Archinect [Електронний ресурс] // Archinect – Режим доступу: https://archinect.com/ . – Дата звернення: 20 серпня 2024.
38. Будівельний портал України [Електронний ресурс] // Будівельний портал України – Режим доступу: https://www.stroim.ua. – Дата звернення: 20 серпня 2024.
39. Національна асоціація архітекторів України [Електронний ресурс] // Національна асоціація архітекторів України – Режим доступу: https://www.nauka-arch.org.ua. – Дата звернення: 20 серпня 2024.
40. Український інститут містобудування [Електронний ресурс] // Український інститут містобудування – Режим доступу: https://www.uim.kiev.ua. – Дата звернення: 20.08. 2024.

5. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

Оцінювання знань студентів проводиться за результатами комплексного контролю за змістовними модулями ЗМ1, ЗМ2, ЗМ3, що передбачає контроль теоретичних знань і практичних навиків. Схему нарахування балів при оцінюванні знань студентів з дисципліни наведено в таблиці 3.

Таблиця 3 – Схема нарахування балів у процесі оцінювання знань студентів з дисципліни "Переддипломна практика"

Види робіт, що контролюються	Максимальна кількість балів
Передпроєктні дослідження	40
Концепція проектного рішення	40
Підготовка звіту	20
Усього:	**100**

Диференційований залік з дисципліни виставляється студенту відповідно до чинної шкали оцінювання, що наведена нижче (табл.4).

Таблиця 4 – Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Національна	Університетська (в балах)	ЄКТС	Визначення ЄКТС
Відмінно	90 … 100	A	**Відмінно** – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок
Добре	82 … 89	B	**Дуже добре** – вище середнього рівня з кількома помилками
	75 … 81	C	**Добре** – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок
Задовільно	67 … 74	D	**Задовільно** – непогано, але зі значною кількістю недоліків
	60 … 66	E	**Достатньо** – виконання задовольняє мінімальні критерії
Незадовільно	35 … 59	FX	**Незадовільно** – потрібно попрацювати перед тим, як отримати залік
	0 … 34	F	**Незадовільно** – необхідна серйозна подальша робота